

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 октомври 2025 г.
(OR. en)

13740/25

SOC 655
GENDER 186
ANTIDISCRIM 95
FREMP 264
JAI 1368
ECOFIN 1322

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	8 октомври 2025 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2025) 725 final
Относно:	СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК+ за 2026—2030 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 725 final.

Приложение: COM(2025) 725 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.10.2025 г.
COM(2025) 725 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК+ за 2026—2030 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки в Европейския съюз следва да се чувства в безопасност и свободен да бъде истинското си „аз“. Равенството и недискриминацията са основополагащи ценности и основни права, залегнали в Договорите за ЕС и в Хартата на основните права на Европейския съюз. Тези принципи ръководят и действията на ЕС на международната сцена⁽¹⁾. Равните възможности са и крайгълен камък на европейския стълб на социалните права⁽²⁾.

Както подчерта председателят Фон дер Лайен в речта си за [състоянието на Съюза през 2025 г.](#): „Независимостта на Европа е свързана със защитата на нашите свободи. Свободата да решаваш. Да говориш открито. Да се движиш по целия континент. Свободата да гласуваш. Да обичаш. Да се молиш. Да живееш в Съюз на равенство“. Тези свободи могат да бъдат реалност само ако всички хора — днешните и бъдещите поколения — са свободни от дискриминация.

Равенството и недискриминацията са жизненоважни за демократичната устойчивост, икономическата сила, социалната справедливост и сближаването на ЕС. Комисията остава напълно ангажирана със защитата на равенството и недискриминацията винаги когато те са застрашени⁽³⁾. Комисията, Европейският парламент, Съветът и държавите членки споделят **колективна отговорност** за спазването на тези права, като гарантират равенство за всички⁽⁴⁾.

През 2020 г. Комисията прие първата по рода си [Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.](#), с която засилват действията на ЕС срещу дискриминацията срещу ЛГБТИК+⁽⁵⁾ лицата. Стратегията представлява ключова стъпка в **изграждането на Съюз на равенство** — визията на Комисията за приобщаваща Европа, в която всеки може да живее свободно, независимо от своята идентичност. Тя доведе до изпълнението на множество действия, свързани с ЛГБТИК+, включително ключови законодателни предложения за утвърждаване на правата на ЛГБТИК+, както и до безпрецедентна подкрепа за организациите на гражданското общество на ЛГБТИК+ чрез програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ (CERV).

⁽¹⁾ Член 2 от Договора за Европейския съюз и членове 21 и 23 от Хартата на основните права.

⁽²⁾ [Европейски стълб на социалните права — Изграждане на по-справедлив и по-приобщаващ Европейски съюз — Заестот, социални въпроси и приобщаване](#)

⁽³⁾ Вж. например [изявлението на председателя Фон дер Лайен по време на прайда в Будапеща](#), 25 юни 2025 г.

⁽⁴⁾ С оглед на пътя им към присъединяване към ЕС страните кандидатки и потенциалните кандидатки също се насърчават да насърчават равенството и основните права съобразно със съответните достижения на правото на ЕС.

⁽⁵⁾ ЛГБТИК+ са лица:

1. които изпитват привличане към други от своя собствен джендър (лесбийки, гейове) или към всеки джендър (бисексуални);
2. чиято джендър идентичност и/или експресия не отговаря на техния пол при раждането (транс, небинарни);
3. родени с полови характеристики, които не отговарят на обичайното определение за мъжки или женски пол (интерсексуални);
4. чиято идентичност не се вписва в бинарна класификация на сексуалността и/или джендъра (куиър);
5. които се идентифицират с други сексуални ориентации или джендър идентичности, които не са изрично обхванати от съкращението ЛГБТИК (знакът „+“).

В този текст съкращенията ЛГБТИ, ЛГБТИК и ЛГБТИК+ се използват взаимозаменяемо в зависимост от терминологията, използвана в конкретния документ, инициатива или област на политиката, към която се препраща.

Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г. беше допълнена от приемането на **13 национални стратегии за равнопоставеност на ЛГБТИК+** от държавите членки и доведе до въвеждането на значителни мерки, свързани с ЛГБТИК+, на равнище ЕС. Създаването на подгрупата относно равнопоставеността на ЛГБТИК осигури платформа за напредък в усилията за постигане на равенство на национално равнище.

След приемането на стратегията **социалното приемане на ЛГБТИК+ лицата се е увеличило**. ЛГБТИК+ лицата вече са по-открити за себе си в своята социална среда. Според [специалното проучване „Евробарометър“ за дискриминацията](#) от 2023 г. хората в ЕС са по-склонни да се чувстват комфортно с колега лесбийка, гей или бисексуален (75 %, с 3 процентни пункта повече спрямо 2019 г.) и с това, че детето им е в еднополова връзка (59 %, с 4 процентни пункта повече).

Видимостта на ЛГБТИК+ лицата в политиката, гражданското общество, спорта, медиите и науката се противопоставя на предразсъдъците и спомага за насърчаване на социалното приемане. **Овластяването на ЛГБТИК+ лицата**, надграждането върху наследството от силни ролеви модели и съвременната култура, приемането им сред семейството и приятелите, допринася за по-разнообразно и глобално многообразно общество. То **насърчава предприемачеството и иновациите и стимулира устойчивия икономически растеж**. Например градовете, които са гостоприемни и приобщават ЛГБТИК+ лицата, имат по-силни „иновационни екосистеми“, по-голяма концентрация на умения и таланти, по-високи равнища на предприемачество и по-добро качество на живот⁽⁶⁾.

Въпреки напредъка продължават да са налице предизвикателства. Според [третото проучване относно ЛГБТИК](#), проведено от Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) през 2023 г., над една трета от ЛГБТИК лицата (37 %) съобщават, че са **преживели дискриминация** през 12-те месеца, предхождащи проучването, като най-високият процент е сред трансжените (64 %), трансмъжете (63 %) и интерсексуалните лица (56 %). Нарастващото разпространение на анти-джендър и анти-ЛГБТИК+ наративи изглежда допълнително засилва тази дискриминация. [Проучване на FRA](#) сочи, че ЛГБТИК+ организациите и защитниците на правата на човека са изправени пред особено враждебна среда, заплахи и атаки.

Неравнопоставеността в областта на заетостта, здравеопазването, образованието, достъпа до жилищно настаняване и до услуги продължава да ограничава възможностите на ЛГБТИК+ лицата. В третото проучване на FRA относно ЛГБТИК респондентите, които съобщават, че са се сблъскали с дискриминация, казват, че това се е случвало най-често на работа, в училище, в здравни заведения или на обществени места.

Дискриминацията води до икономически загуби: В неотдавнашно [проучване на ОИСР](#) се посочва, че годишните загуби на БВП в ЕС, свързани с дискриминация въз основа на сексуална ориентация, възлизат на до 89 милиона евро. В същото проучване се подчертава, че последиците от дискриминацията се простират отвъд икономиката. Тя подкопава социалното сближаване, отслабва гражданското доверие и подкопава

⁽⁶⁾ Open For Business (2025 г.), [„Рейтинги на градовете 2025 г.“](#).

подкрепата за демократичните ценности. Приобщаващите общества са по-устойчиви, характеризират се с по-голяма солидарност, по-силни институции и по-високи нива на гражданско участие.

Отчитайки постиженията и продължаващите предизвикателства, в [доклада на Комисията за изпълнението](#) на Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г. до 2024 г. беше потвърдена ключовата роля на стратегията за напредъка на правата на ЛГБТИК+ лицата, но също така беше подчертана необходимостта от по-големи усилия на равнище ЕС.

През 2024 г. **Европейският парламент** призова за нова, по-всеобхватна стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК+⁽⁷⁾. Също през 2024 г. **20 държави членки подписаха декларация на министрите**, в която призоваха за по-нататъшни действия и се ангажираха да работят с Комисията за подновяване на стратегията. При консултациите относно изпълнението на предишната стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК организациите на гражданското общество подеха тези призови, като подчертаха спешната необходимост от продължаване на действията.

В тази нова стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК+, **обявена в политическите насоки на председателя Фон дер Лайен за 2024 г.**, се очертава рамката на работата на Комисията в областта на равнопоставеността на ЛГБТИК+ за периода 2026—2030 г. Тя стъпва на основата на първата стратегия, като се опира на нейните амбиции и на вече постигнатия напредък, осигурявайки приемственост и същевременно проправяйки пътя за по-нататъшен напредък.

Стратегията има за цел да мобилизира **колективната ангажираност** на всички равнища на управление за гарантиране на основните права и ценности на равенство и недискриминация, залегнали в Хартата на основните права и задължителни за всички държави членки като първично право на ЕС. Тя също така определя рамка, която изисква активна ангажираност и сътрудничество от страна на Европейския парламент, Съвета, държавите членки и гражданското общество, за да се гарантира успешното ѝ изпълнение.

Изпълнението на тази стратегия ще следва двоен подход — **целеви мерки** и засилено **интегриране на равенството** в различните области на политиката. Настоящата стратегия, подобно на предшестващата я, ще използва **интерсекционалността** като хоризонтален принцип. Тя ще разгледа как комбинацията от сексуална ориентация, джендър идентичност/експресия и полови характеристики с други лични характеристики или идентичности, като пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане и възраст, допринася за уникални форми на преживяване на дискриминация. По този начин тя допълва съществуващите и предстоящите инициативи

⁽⁷⁾ [Резолюция на Европейския парламент от 8 февруари 2024 г. Стратегията на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г. \(2023/2082\(INI\)\).](#)

на ЕС за насърчаване на равенството за всички⁽⁸⁾. Освен това в стратегията се отчита как географската изолация може допълнително да утежни тези ситуации на уязвимост.

За да подготви настоящата стратегия, Комисията проведе обстоен **процес на консултации**. Той включваше покана за представяне на данни, открита обществена консултация и целеви консултации, включващи специални консултативни срещи, със заинтересовани страни като представителни организации на ЛГБТИК+, представители на държавите членки, социални партньори и международни организации. Дори само консултативните дейности на [портала „Споделете мнението си“](#) на Комисията показаха висок интерес на респондентите към темата.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. ЗАЩИТА

ЛГБТИК+ лицата продължават да се сблъскват с **непропорционално високи нива на насилие и омраза**, които се изострят от увеличаването на анти-ЛГБТИК+ наративите в ЕС и по света. Това подкопава основните права и застрашава основите на демократичните общества, като насърчава страха, изключването и социалната разпокъсаност. Борбата с всички форми на насилие и предотвратяването им, както и разрушаването на насаждащите омраза наративи са от съществено значение, за да се защитят общите ценности на ЕС на равенство, човешко достойнство и зачитане на основните права за всички.

1.1. Борба срещу вредните практики

Конверсионните практики „представляват вредни интервенции, които се основават на невярната от медицинска гледна точка идея, че ЛГБТ[ИК+] лицата страдат от заболяване, и които причиняват силна болка и страдание и водят до дълготрайно психически и физически вреди“⁽⁹⁾. Според третото проучване на FRA за ЛГБТИК, 24 % от ЛГБТИК лицата са се **сблъскали с конверсионни практики**, включително физическо и сексуално насилие, словесен тормоз и унижение. Тази цифра е почти двойно по-висока и достига 47 % при трансжените и 48 % при трансмъжете.

Транс, небинарните и интерсексуалните лица също продължават да се сблъскват с тежки посегателства върху телесната им автономия⁽¹⁰⁾: някои държави — членки на ЕС, все още налагат изисквания за хирургическа или медицинска интервенция като условия за

⁽⁸⁾ [Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите](#), [Европейският стълб на социалните права](#), [стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.](#), [стратегията за правата на детето](#), [стратегията за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот](#), [стратегията за равенство между половете за периода 2026—2030 г.](#) (планирана за първото тримесечие на 2026 г.) и [стратегията за борба с расизма за периода 2026—2030 г.](#) (планирана за четвъртото тримесечие на 2025 г.).

⁽⁹⁾ Независим експерт на ООН по защитата от насилие и дискриминация на основата на сексуална ориентация и полова идентичност, [Практики на т.нар. „конверсионна терапия“](#), 1 май 2020 г.

⁽¹⁰⁾ [Legal gender recognition in the EU: The journeys of trans people towards full equality](#) (Юридическо признаване на пола: пътят на транс лицата към пълна равнопоставеност), Служба за публикации на Европейския съюз, 2020 г.; [ILGA Europe, Rainbow Map 2025 г.](#)

юридическо признаване на пола⁽¹¹⁾. Третото проучване на FRA за ЛГБТИК и свързаният с него [доклад „Да бъдеш интерсексуален в ЕС“](#) сочат, че 57 % от интерсексуалните респонденти са заявили, че те или техните родители не са дали информирано съгласие да се подложат на хирургически или хормонални процедури, което е довело до трайни физически и психически вреди.

За да помогне на държавите членки да забранят конверсионните практики⁽¹²⁾, Комисията ще публикува **проучване**, в което ще анализира естеството, разпространението и въздействието на тези практики върху ЛГБТИК+ лицата. За да се улеснят координираните действия, Комисията също така ще насърчи **структурирания диалог** по темата, по-специално чрез експертната група по въпросите на равнопоставеността на ЛГБТИК+ в рамките на Групата на високо равнище по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието. Въз основа на констатациите от проучването Комисията ще предприеме подходящи действия за борба срещу конверсионните практики, като ще се съсредоточи по-специално върху подкрепата за държавите членки, които играят критично важна роля в тази област. Комисията ще продължи да се занимава и с други вредни практики, като например гениталното осакатяване на интерсексуални лица и принудителната медикализация на транс лица.

При разработването на своя подход за борба с конверсионните практики Комисията ще вземе предвид по-специално неотдавнашната [европейска гражданска инициатива под надслов](#) „Забрана на конверсионните практики в Европейския съюз“⁽¹³⁾.

1.2. Осигуряване на безопасност и борба с омразата срещу ЛГБТИК+ лицата

Мотивираните от омраза тормоз и насилие срещу ЛГБТИК+ лицата продължават да се увеличават. В третото проучване на FRA за ЛГБТИК се констатира, че през 2023 г. 55 % от ЛГБТИК респондентите са преживели **тормоз, мотивиран от омраза**, през 12-те месеца, предхождащи проучването, което представлява увеличение с 18 процентни пункта спрямо 2019 г. Съобщенията за физически и сексуални нападения също са се увеличили, като транс, небинарните и интерсексуалните лица са непропорционално засегнати. Заинтересованите страни, с които бяха проведени консултации за настоящата стратегия, твърдо подчертаха спешната необходимост от справяне с тези продължаващи предизвикателства.

На равнище ЕС действащата правна рамка, предвидена в Рамковото решение на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия и в [Директивата относно насилието над жени и домашното насилие](#), обхваща съответно само

⁽¹¹⁾ Изразът „юридическо признаване на пола“ се използва в стратегията така, както обикновено се използва в текстовете в сферата на политиката и академични текстове, без да се засягат други изрази, използвани от Съда на Европейския съюз. По дело C-4/23, *Mirin*, 4.10.2024 г., EU:C:2024:845, Съдът използва изреча „промяна на половата идентичност“, за да се позове на процедурите за промяна на правния пол на национално равнище, а изреча „призната [...] промяна на [...] половата идентичност, законно извършена в друга държава членка“ — за да се позове на трансгранични ситуации, т.е. признаването в държава членка на юридическа промяна на пола, придобита в друга държава членка.

⁽¹²⁾ [Служба на Европейския парламент за научни изследвания](#): осем държави членки вече са забранили конверсионните практики.

⁽¹³⁾ Проверката на изявленията за подкрепа за инициативата приключи успешно и се очаква инициативата да бъде представена на Комисията за разглеждане.

престъпленията от омраза, основани на расистки и ксенофобски подбуди, и подбуждането към насилие или омраза в киберпространството, основани на пола⁽¹⁴⁾. Все още няма законодателство, което да осигурява наказателноправна защита срещу престъпления, основани на сексуална ориентация и/или полова идентичност. В резултат на това правната рамка в държавите членки е разпокъсана и непоследователна⁽¹⁵⁾.

През 2021 г. Комисията предложи Съветът да вземе решение за включване на **речта на омразата и престъпленията от омраза в списъка на „престъпленията, установени на равнището на ЕС“** съгласно член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)⁽¹⁶⁾. Такова решение на Съвета ще предостави правното основание за вторично законодателство, което хармонизира наказателноправните определения на престъпленията от омраза на основания, които понастоящем не са предвидени в съответното право на ЕС.

Предвид липсата на напредък по такова решение на Съвета, Комисията обмисля **законодателна инициатива**, основана на съществуващите области на престъпност, обхванати от член 83, параграф 1 от ДФЕС за **хармонизиране на определението за престъпления от омраза, извършени онлайн**. Изчерпателно определение на престъпленията от омраза на равнище ЕС беше и една от ключовите препоръки, приети от участниците в състоялия се през 2024 г. [Европейски граждански панел относно справянето с омразата в обществото](#). Комисията е решена да изпълни тези препоръки.

За да помогне на практикуващите специалисти в областта на правоприлагането и правосъдието да идентифицират ЛГБТИК+ фобията в престъпленията, , които се квалифицират като престъпления от омраза, Комисията ще продължи да работи с държавите членки за **подобряване на регистрирането на престъпления от омраза и подкрепата за жертвите** в рамките на [Групата на високо равнище за борба с речта на омразата и престъпленията от омраза](#) на Комисията. Това усилие ще бъде осъществено в сътрудничество с агенции на ЕС и международни организации (например FRA, Съвета на Европа и БДИПЧ⁽¹⁷⁾). Комисията също така ще продължи да подкрепя **обучението на полицейските органи** във връзка с ЛГБТИК+-фобията при престъпления от омраза и във връзка с недискриминацията⁽¹⁸⁾.

Освен това Комисията продължава да **подкрепя организациите на гражданското общество** и проектите, които се борят с омразата и дискриминацията, основана на ЛГБТИК+ фобия, чрез съответните инструменти за финансиране на ЕС. Тези инструменти включват програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ (CERV) в хода на настоящата многогодишна финансова рамка, която следва да бъде последвана от предложената [програма „АгораЕС“](#), за която понастоящем тече законодателен процес, за следващата многогодишна финансова рамка.

⁽¹⁴⁾ Вж. подробности в раздел 1.3.

⁽¹⁵⁾ [Проучване в подкрепа на подготовката на инициативата на Европейската комисия за разширяване на списъка на престъпленията, установени на равнището на ЕС](#), 2021 г.

⁽¹⁶⁾ [Съобщение относно „По-приобщаваща и защитена Европа: разширяване на списъка на престъпленията, установени на равнището на ЕС, за да обхване речта на омразата и престъпленията от омраза“](#), COM/2021/777 final.

⁽¹⁷⁾ Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека.

⁽¹⁸⁾ Вижте инициативите, предложени от мрежата [Facing Facts](#).

Комисията ще продължи да насърчава създаването на безопасна среда за ЛГБТИК+ жертвите да съобщават за престъпления чрез следващата **Стратегията на ЕС за правата на жертвите**. Комисията също така подкрепя Парламента и Съвета при приемането на преработената [Директива за правата на жертвите](#), която има за цел да укрепи правата на всички жертви на престъпления, включително на престъпленията от омраза на основата на ЛГБТИК+ фобия.

За да гарантира правилното и ефективно прилагане на правото на ЕС в областта на недискриминацията и основните права, Комисията ще подкрепя активно съдебното обучение по тази тема като част от своята **стратегия за съдебно обучение за периода 2025—2030 г.** Освен това Комисията предоставя финансиране чрез **програма „Правосъдие“**, която има за цел да улесни ефективния и недискриминационен достъп до правосъдие за всички. Това включва насърчаване на ефективни граждански и наказателни производства чрез допринасяне за последователното и съгласувано прилагане на правото на Съюза, както и чрез утвърждаване и подкрепа на правата на жертвите на престъпления в съответствие с приоритетите, определени в [Стратегията на ЕС за правата на жертвите](#) за периода 2020—2025 г.

В **Директивата относно борба с насилието над жени и домашното насилие** се признава, че лицата, засегнати от интерсекционална дискриминация, включително ЛГБТИ, са изложени на по-голям риск от насилие, основано на пола, и се изисква от държавите членки да предприемат превантивни мерки и да предоставят специална подкрепа на тези жертви. Освен това извършването на престъпление с цел наказване на жертвата заради нейната сексуална ориентация се квалифицира като отегчаващо обстоятелство.

Като съдейства на държавите членки за правилното транспониране на директивата, Комисията ще обърне специално внимание на предизвикателствата, пред които са изправени жертвите на интерсекционална дискриминация, включително ЛГБТИ жертвите. Комисията ще улесни обмена на добри практики между държавите членки по тази тема чрез **Мрежата на ЕС за превенция на насилието над жени и домашното насилие**.

В областта на научните изследвания и иновациите Комисията, в сътрудничество с държавите членки⁽¹⁹⁾, ще подкрепи прилагането на [Кодекса на поведение за противодействие на насилието, основано на пола, в областта на научните изследвания и иновациите](#), разработен като част от **програмата за политиката на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) за периода 2022—2024 г.**⁽²⁰⁾, който включва интерсекционален подход. Комисията ще финансира и научни изследвания в рамките на **„Хоризонт Европа“** относно дезинформацията, насилието, основано на пола, престъпленията от омраза и речта на омразата, като вземе предвид специфичните нужди на хората в уязвимо положение, какъвто може да бъде случаят с ЛГБТИК+ лицата. Както подчерта председателят Фон дер Лайен в изявлението си относно състоянието на

⁽¹⁹⁾ [Заклучения на Съвета относно новото европейско научноизследователско пространство](#), (ОВ С 374, 22.11.2021 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Европейска комисия, [Политическа програма на Европейското научноизследователско пространство — Преглед на действията за периода 2022—2024 г.](#), Служба за публикации, 2021 г.

Съюза през 2025 г., „науката няма паспорт, пол, етническа принадлежност или политически цвят“ — принцип, който заема централно място в инициативата [„Изберете Европа“](#).

ЛГБТИК+ младежите⁽²¹⁾ често се сблъскват с множество форми на дискриминация, предразсъдъци, престъпления от омраза и са особено уязвими към сексуално насилие⁽²²⁾. За да защити всички деца⁽²³⁾ от сексуално насилие над деца, Комисията ще подкрепи съзаконодателите при приемането на **две законодателни предложения**⁽²⁴⁾.

Освен това [Препоръката на Комисията относно интегрираните системи за закрила на детето](#) засилва ангажимента на ЕС за нулева толерантност към насилието. Тя насърчава държавите членки да гарантират, че всички деца, в цялото им многообразие, могат да се ползват с еднакви права на достъп до закрила и да се възползват от нея на равни начала на цялата им територия. Всички деца следва да са защитени, подкрепени и овластени чрез насърчаването на приобщаващи, координирани и системни подходи в рамките на националните системи за закрила на детето и реагирането на специфичните уязвимости.

Правото на мирни събрания е залегнало в Хартата на основните права и в рамките на своите компетенции Комисията е решена да го защитава и спазва по всяко време. Макар че прайд шествията и други събития в общността са знакови прояви на видимост и идентичност за ЛГБТИК+ лицата в цяла Европа, в някои държави — членки на ЕС, опитите да се ограничи упражняването на това право предизвикват сериозна загриженост. Атаките с упражняване на насилие и тормозът срещу участниците също продължават да будят тревога в няколко държави членки⁽²⁵⁾, като подкопават както безопасността, така и способността им да се изразяват свободно на обществени места.

Като част от съобщението от 2025 г. [„ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност“](#), която помага на държавите членки да гарантират сигурността на гражданите, ще бъде засилена консултативната програма на ЕС за защита на сигурността. Тази програма ще извършва оценки на уязвимостта на високорискови събития, включително прайд шествия, по искане на държавите членки и ще се финансира от фонд „Вътрешна сигурност“. Комисията ще се занимае с екстремизма, основан на ЛГБТИК+ фобия, в предстоящата **програма на ЕС за предотвратяване и противодействие на тероризма и насилническият екстремизъм**.

Групите в уязвимо положение или тези, които са изправени пред дискриминация или социално изключване, са непропорционално засегнати от кризите. Поради това [стратегията за Съюз на подготвеност](#) изрично определя неравенството като рисков фактор за подготвеността и има за цел да насърчи културата на приобщаваща подготвеност, така че никой да не бъде пренебрегнат. Интегрирането на съображенията

⁽²¹⁾ Няма единно определение на ЕС за младеж, но като цяло и за целите на събирането на данни младите хора се определят като хора на възраст между 15 и 29 години, [Преглед — Деца и младежи — Евростат](#).

⁽²²⁾ Вж. Smith, John, и Anna Brown. „Child sexual abuse/exploitation and LGBTQI+ children: Context, links, vulnerabilities, gaps, challenges and priorities.“ *Child Abuse & Neglect*, 2024 г., doi.org/10.1016/j.chipro.2024.100001.

⁽²³⁾ Както е посочено в [Конвенцията на ООН за правата на детето](#) (КООНПД), дете е всяко човешко същество на възраст под 18 години.

⁽²⁴⁾ [COM \(2022\) 209 final](#) и [COM \(2024\) 60 final](#).

⁽²⁵⁾ Според [Годишния преглед на ILGA-Европа за 2025 г.](#) нападенията срещу ЛГБТИ прайд шествията се увеличават.

за равенство е от съществено значение, за да се гарантира, че всички граждани и общности на ЕС ще бъдат активни участници в усилията за подготвеност и реакция при кризи.

Смята се, че по време на Втората световна война и преследванията от страна на нацистите и местни колаборационисти 50 000 гей и бисексуални мъже са били подложени на „тежки затворнически присъди при брутални условия“, а около 10—15 000 са били изпратени в концентрационни лагери⁽²⁶⁾. Мнозина губят живота си, а преживяванията на оцелелите остават непризнати в продължение на десетилетия. Като признава, че корените на преследването на ЛГБТИК+ са дълбоко в европейската история, Комисията се ангажира с **възпоменанието** като неразделна част от насърчаването на равенството и предотвратяването на бъдещи жестокости. За тази цел тя ще предостави финансиране на проекти чрез съответните инструменти за финансиране на ЕС, като например програмата CERV. Комисията също така ще подкрепя и ще участва в събития на високо равнище за възпоменание на преследването на ЛГБТИК+.

⁽²⁶⁾ [Holocaust Memorial Day Trust — Gay people \(Тръст за възпоменателен ден на жертвите на Холокоста — Хомосексуални лица\)](#).

1.3. Противодействие на омразата и дискриминацията онлайн

Онлайн пространството предлага важни възможности за ЛГБТИК+ лицата. Социалните медии и цифровите платформи са ключови места за себеизразяване, идентичност и създаване на чувство за общност. Те са средство за даване на повече гласност на ЛГБТИК+, **изграждане на мрежи за подкрепа и мобилизиране за равни права**, особено за младите хора и тези в по-малко приемаща среда.

Въпреки това **речта на омразата** и тормозът **онлайн** създават враждебна цифрова среда за ЛГБТИК+ лицата, като засягат тяхната безопасност, благополучие и свобода на изразяване и допринасят за климат на страх и изключване. Третото проучване на FRA за ЛГБТИК подкрепя тази констатация: 63 % от ЛГБТИК лицата заявяват, че често или винаги са се сблъскали с изразяващо омраза съдържание онлайн, с което се призовава към насилие срещу тях. Освен това ЛГБТИК+ лицата и жените все по-често стават обект на анти-джендър наративи онлайн, к често като част от **чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство и кампании за дезинформация**. Чуждестранните участници разполагат с все повече средства и използват чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство, за да манипулират общественото мнение, да подхранват поляризацията и да се намесват в демократичните процеси в ЕС и по света. Подобни действия са пряко предизвикателство към основните ценности на ЕС — равенство, зачитане на човешкото достойнство и недискриминация.

В Директивата **относно борбата с насилието над жени и домашното насилие** за първи път се криминализира подбуждането към насилие или омраза в киберпространството въз основа на пола. След като бъде въведена в националните законодателства на държавите членки⁽²⁷⁾, тя ще осигури обща защита срещу онлайн речта на омразата, основана на пола, в ЕС. Освен това с директивата се криминализират най-разпространените форми на онлайн насилие, основано на пола, а именно споделянето на интимни или манипулирани материали без съгласие, киберпреследването и кибертормоза.

[Актът за цифровите услуги](#) определя задълженията на доставчиците на хостинг услуги да се справят с незаконно съдържание онлайн, включително подбуждане към омраза или дискриминация, в това число срещу ЛГБТИК+ лица. Също така доставчиците на много големи онлайн платформи и търсачки са задължени да оценяват и смекчават системните рискове, произтичащи от техните услуги, включително въздействието, наред с другото, върху правата на човешко достойнство и недискриминация, отрицателните последици, свързани с насилието, основано на пола, и сериозните отрицателни последици за физическото и психическото благосъстояние на лицето. Комисията, заедно с компетентните национални органи, ще продължи да налага спазването на този регламент.

През януари 2025 г. преработеният [Кодекс на поведение във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза+](#) („Кодексът за поведение+“) беше оценен

⁽²⁷⁾ Директивата не се прилага за Дания съгласно позицията на Дания, изложена в Протокол № 22 към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз.

положително от Комисията и Европейския съвет за цифровите услуги и включен в рамката на Акта за цифровите услуги, с което бе даден отговор и на препоръките на [Европейския граждански панел относно справянето с омразата в обществото](#).

Платформите, подписали Кодекса за поведение⁺, се ангажират да участват в сътрудничество в рамките на отрасъла и в многостранни форуми, за да подобрят превенцията срещу незаконната реч на омразата, включително срещу ЛГБТИК+ лицата. Комисията ще следи за прилагането на Кодекса за поведение⁺, ще подпомага редовното му преразглеждане и адаптиране и ще оказва подкрепа на платформите, включително чрез **онлайн център за знания**, в който се събират съответни ресурси относно незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза.

Комисията също така следи отблизо прилагането от страна на държавите членки на преработената [Директива за аудио-визуалните медийни услуги](#). Директивата засилва защитата срещу съдържание, подбуждащо към омраза или насилие, и забранява дискриминационните търговски аудиовизуални съобщения, включително въз основа на пол или сексуална ориентация.

Кибертормозът и други форми на насилие, подпомогнати от технологиите, са сериозен и нарастващ проблем и засягат непропорционално ЛГБТИК+ младежите⁽²⁸⁾. Предстоящият **план за действие на Комисията срещу кибертормоза** ще има за цел предотвратяване на обидното поведение онлайн, включително когато то е насочен към ЛГБТИК+ младежи. Комисията ще проведе и **общоевропейско проучване на въздействието на социалните медии върху благосъстоянието** с акцент върху младите хора, включително тези от ЛГБТИК+ общността.

1.4. Осигуряване на закрила за ЛГБТИК+ кандидати за международна закрила и мигранти

ЛГБТИК+ лицата, търсещи убежище, се сблъскват с интерсекционални и допълнителни рискове по време на пътуването и/или при пристигането си в ЕС и може да имат различни нужди от другите кандидати. Според третото проучване на FRA относно ЛГБТИК, 54 % от ЛГБТИК лицата, които са се определили като **търсещи убежище или бежанци**, са се сблъскали с дискриминация през годината преди проучването (значително повече от средните 37 % сред всички ЛГБТИК респонденти). Те също така са изложени на особен риск от тормоз и насилие и могат да бъдат лишени от правна помощ или специфични здравни грижи, като например хормонално лечение⁽²⁹⁾.

[Пактът за миграцията и убежището](#) засили предпазните мерки и гаранциите за уязвимите кандидати за международна закрила, включително за ЛГБТИК+ лицата. Според [проучването на FRA „Да си чернокож в ЕС“](#) сред хората от африкански произход

⁽²⁸⁾ Вж. [проучване](#), проведено от Международната младежка и студентска организация на лесбийки, гейове, бисексуални, транс, квиър и интерсексуални лица (IGLYO).

⁽²⁹⁾ Вж. ВКБООН, [Protecting LGBTIQ+ people in situations of forced displacement: A Stocktaking on UNHCR progress since the 2021 Roundtable](#)(Защита на ЛГБТИК+ лицата в ситуации на принудително разселване: Преглед на напредъка на Върховния комисариат на ООН за бежанците след Кръглата маса през 2021 г.), юни 2023 г.

тези, които се самоопределят като малцинство — включително на базата на сексуална ориентация, джендър идентичност/експресия или полови характеристики — се сблъскват с повече дискриминация. Допълнителни източници на дискриминация, като например срещането на пречки във връзка с увреждане, могат да засилят уязвимостта на тези лица.

Комисията ще продължи да изгражда полезни взаимодействия с [плана за действие за интеграция и приобщаване](#) за **2021—2027 г.**, в който се признават многобройните и пресичащи се предизвикателства, пред които са изправени ЛГБТИК мигрантите. Освен това в рамките на **Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите и предстоящата стратегия за борба с расизма за периода 2026—2030 г.** Комисията ще продължи да разглежда предизвикателствата, пред които са изправени расовизираните ЛГБТИК+ лица.

Комисията си сътрудничи с **Агенцията на ЕС в областта на убежището (EUAA)**, **Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)** и държавите членки за разработване на инструменти, които да помогнат за ранното идентифициране на уязвимите кандидати и за предоставянето на подкрепа за тях⁽³⁰⁾. Посредством **Фонд „Убежище и миграция“ (ФУМИ)** и на **Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС)**, или евентуален инструмент приемник, Комисията възнамерява да продължи да финансира инициативи за осигуряване на гаранции за кандидатите и уязвимите кандидати, включително достатъчна подкрепа за ЛГБТИК+ кандидатите.

Ключови действия от страна на Европейската комисия:

- ✓ Борба с конверсионните практики въз основа на констатациите от специално проучване и с оглед на съответната европейска гражданска инициатива по тази тема.
- ✓ Проучване на правните възможности за укрепване на наказателноправната рамка за борба с речта на омразата и престъпленията от омраза в рамките на съществуващите разпоредби на Договора.
- ✓ Мониторинг на прилагането на Кодекса за поведение+ във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, и създаване на онлайн център за знания, в който са събрани съответните ресурси относно незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза.
- ✓ Приемане на план за действие относно кибертормоза до 2026 г.

2. ОВЛАСТЯВАНЕ

През последните десетилетия законодателният напредък и напредъкът в областта на политиката спомогнаха за създаването на по-приобщаващи общества, включително за ЛГБТИК+ лицата. Третото проучване на FRA за ЛГБТИК сочи, че **ЛГБТИК+ лицата са по-открити** по отношение на своята сексуална ориентация, джендър идентичност или полови характеристики в социалната си среда (52 %, с 6 процентни пункта повече от 2019 г.), като тази тенденция е по-ярко открояваща при транс и интерсексуалните лица.

Осигуряването на достъп до заетост, здравеопазване, образование и други обществени услуги за ЛГБТИК+ лицата, включително в селските и отдалечените райони, отключва техния потенциал и им позволява да допринасят пълноценно за своите общности и икономиката. Насърчаването на приобщаването укрепва социалното сближаване и стимулира иновациите, производителността и глобалната конкурентоспособност на ЕС. Настоящата стратегия потвърждава ангажимента на Комисията за овластяване на **ЛГБТИК+ лицата да живеят свободно и равноправно** във всички области на живота и при движението си от една в друга държава членка.

2.1 Полагане на основите за овластяване на ЛГБТИК+

Насърчаването на **приобщаването от ранна възраст** е от решаващо значение за благосъстоянието и развитието на ЛГБТИК+ лицата. Приобщаващата и подкрепяща

⁽³⁰⁾ [Документи на EUAA \(europa.eu\)](#).

среда помага на младите хора да изградят увереност, устойчивост и положително чувство за идентичност, като същевременно насърчава съпричастността и уважението между всички. Когато децата растат в среда, в която се зачита многообразието, е вероятно те да процъфтяват в академично, социално и емоционално отношение и да пренесат тези приобщаващи ценности в зрялата си възраст, предавайки ги на бъдещите поколения.

Въпреки това, както вече е посочено в [Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.](#), децата от семейства на дъгата и ЛГБТИК+ младежите често се сблъскват със стигма и дискриминация от ранна възраст. Освен това според третото проучване на FRA за ЛГБТИК две трети от ЛГБТИК лицата (67 %) съобщават, че по време на обучението си в училище са били подложени на тормоз, подигравки, дразнене, обиди или заплахи. Тези инциденти могат да имат дългосрочни последици.

Комисията ще продължи да улеснява обмена на най-добри практики в областта на безопасното и приобщаващо образование за всички между държавите членки и експертите в рамките на **работните групи по стратегическата рамка на европейското пространство за образование**. Това действие отразява силния акцент, който заинтересованите страни поставиха върху образованието по време на консултациите за стратегията.

Тези усилия са допълнително подсилени от [Стратегията на ЕС за правата на детето](#) и Мрежата на ЕС за правата на детето. Препоръката от 2024 г. относно разработването и укрепването на интегрирани системи за закрила на детето във висшия интерес на детето насърчава мултидисциплинарния подход към закрилата на детето. Тя подкрепя държавите членки да развиват и укрепват своите системи за закрила на детето в съответствие с нуждите на децата и в техния висш интерес. Освен това **Платформата на ЕС за участие на децата** предоставя на децата от ЕС приобщаващо пространство, в което те могат да обсъждат важни за тях теми с отговарящите за изработването на политики.

Комисията ще се опира и на инициативата „[Нов европейски Баухаус](#)“, която свързва устойчивостта, приобщаването и естетиката, за да насърчава безопасни и приветливи пространства за всички. Като насърчава приобщаващия дизайн в обществените пространства, училищата и общностите, „Новият европейски Баухаус“ може да допринесе за намаляване на стигмата, повишаване на видимостта и създаване на среда, в която ЛГБТИК+ лицата са включени и могат да се чувстват сигурни и ценени.

Комисията ще продължи да си сътрудничи с младежки организации, които се стремят да се застъпват за правата на ЛГБТИК+ младежите, чрез [Групата на заинтересованите страни по въпросите на младежта в ЕС](#). Приоритет остава осигуряването на приобщаващи възможности за професионално и личностно развитие на младите хора. Комисията ще продължи да се бори с пречките, свързани с дискриминацията в образованието, обучението, младежта и спорта, като използва съответните разходни инструменти на ЕС, като например програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“⁽³¹⁾.

По отношение на здравеопазването 14 % от ЛГБТИК лицата съобщават за дискриминация от страна на здравните специалисти, според третото проучване на FRA за ЛГБТИК. Това може да доведе до неравнопоставеност в превенцията, диагностиката и лечението, тъй като много хора избягват да търсят медицинска помощ поради страх от

⁽³¹⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1877 на Комисията от 22 октомври 2021 г. относно рамката от мерки за приобщаване по програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“ за 2021—2027 г. (ОВ L 378, 26.10.2021 г., стр. 15).

враждебна реакция. За да се справи с тези неравенства в здравеопазването, Комисията ще продължи да повишава осведомеността, да споделя информация и да улеснява обмена на знания, включително чрез [платформата на ЕС за здравна политика](#), [портала за най-добри практики в областта на общественото здраве](#) и чрез подкрепа за изследователски проекти за по-добър достъп до услуги в областта на здравеопазването и грижите чрез „Хоризонт Европа“. За да повиши осведомеността на здравните специалисти по въпросите на ЛГБТИК+, Комисията предостави на държавите членки учебни материали от [проекта HEALTH4LGBTI](#).

В областта на превантивните грижи Комисията ще продължи да се фокусира върху онези, които са изправени пред застъпващи се уязвимости и неравнопоставеност в здравеопазването. В областта на контрола на рака нуждите на хората в уязвимо положение, включително на ЛГБТИК+ лицата, ще продължат да бъдат задоволявани чрез изпълнението на [Европейския план за борба с рака](#), а [Европейският регистър на неравенствата по отношение на рака](#) ще идентифицира тенденциите и неравнопоставеността в профилактиката на рака и грижите за болните от рак. Например честотата на раковите заболявания, свързани с човешкия папиломавирус (HPV) и хепатит В (HBV), е особено висока сред ЛГБТИК+ лицата⁽³²⁾. Комисията ще подкрепи укрепването и провеждането на **основани на доказателства кампании за повишаване на осведомеността относно значението на ваксинацията срещу HPV и HBV като ефективни средства за профилактика на рака**. Тези кампании ще приобщават ЛГБТИК+ и ще отчитат джендър особеностите, когато това е уместно.

Освен това Комисията ще продължи да подкрепя **глобалните стратегии на Световната здравна организация (СЗО) в областта на здравеопазването по отношение на ХИВ и свързаните с него съпътстващи инфекции**, вирусния хепатит и полово предаваните инфекции. Тя ще работи и с Форума на гражданското общество на HERA, създаден в рамките на Органа за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA), за да идентифицира системните бариери пред хората в уязвимо положение, включително ЛГБТИК+ лицата, при достъпа до ваксини, терапии и диагностика, като част от [стратегията на ЕС за медицинските мерки за противодействие](#).

Психичното здраве е друга критична област, в която ЛГБТИК+ лицата са изправени пред повишени рискове. По-специално ЛГБТИК+ лицата с увреждания са изложени на повишен риск от насилие, тормоз и последващи проблеми с психичното здраве: според третото проучване на FRA относно ЛГБТИК, 66 % от ЛГБТИК+ лицата с увреждания съобщават, че са обмисляли самоубийство през годината, предхождаща проучването.

Комисията ще продължи да се фокусира върху всички лица в уязвимо положение чрез [Съобщението относно всеобхватен подход към психичното здраве](#), включително пакета на ЕС за подкрепа във връзка със стигматизирането и дискриминацията⁽³³⁾. Тя също така ще изгради синергии със [стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.](#) и ще насърчи обмена на най-добри практики по тази тема чрез Платформата за хората с увреждания.

Комисията ще продължи да насърчава многообразието и приобщаването чрез [програмата „Творческа Европа“](#) (която следва да бъде последвана от предложената за периода 2028—2034 г. програма „АгораЕС“, за която понастоящем е в ход законодателен процес).

⁽³²⁾ Вж. Moradi, Ghobad и др. The prevalence of hepatitis C and hepatitis B in lesbian, gay, bisexual and transgender populations: a systematic review and meta-analysis. European Journal of Medical Research, vol. 27, 2022 г., <https://doi.org/10.1186/s40001-022-00677-0> и Sherry, Alexander D., et al. “Overall Survival and Quality-of-Life Superiority in Modern Phase 3 Oncology Trials: A Meta-Epidemiological Analysis.” *JAMA Oncology*, vol. 11, no. 7, 2025 г., стр. 718—724, <https://doi.org/10.1001/jamaoncol.2025.1002>

⁽³³⁾ [Психично здраве \(europa.eu\)](#).

Комисията ще продължи да отбелязва инициативите, които показват ролята на спорта за насърчаване на равенството и разнообразието, чрез [спортните награди на ЕС #BeActive](#) и да повишава осведомеността по време на [Европейската седмица на спорта](#) и чрез годишния спортен форум на ЕС. Тя също така ще насърчава обмена на добри практики между държавите членки относно начините за осигуряване на равен достъп до спорт.

Чрез **група по отворения метод на координация (ОМК) „Борба с речта на омразата в спорта“**, създадена в рамките на [Работния план на ЕС за спорта за периода 2024—2027 г.](#), Комисията ще предостави форум на държавите членки и заинтересованите страни за обмен на практики и разработване на препоръки за това как да се гарантира, че спортът е безопасно и приобщаващо пространство за всички, и как да се води борба с речта на омразата в спорта, включително насочената към ЛГБТИК+ лицата.

В областта на транспорта Комисията ще продължи да подобрява многообразието, равенството и приобщаването чрез мрежата от [Посланици на #DiversityInTransport](#) и ще гарантира, че политиките са приобщаващи.

Изкуственият интелект (ИИ) бързо трансформира технологичния пейзаж и притежава огромен потенциал за подобряване на живота и революционизиране на индустриите. Този потенциал обаче е свързан и с предизвикателства, особено с риска от засилване на съществуващите предразсъдъци⁽³⁴⁾. За да се справи с това, [Законодателният акт за изкуствения интелект](#) забранява системите с изкуствен интелект, които категоризират лицата въз основа на техните биометрични данни, за да направят извод за сексуалната им ориентация, или които вредят на потребителите, като ги манипулират, заблуждават или използват техните уязвимости.

Освен това доставчиците на високорискови системи с изкуствен интелект трябва да вземат предвид рисковете за основните права, включително недискриминацията, преди да внедрят своите системи или да ги използват. При прилагането на тези правила Комисията ще се съсредоточи върху дискриминацията по различни признаци, включително сексуална ориентация, джендър идентичност/експресия или полови характеристики. За да насърчи информираното изготвяне на политики, Комисията ще предостави на държавите членки и други заинтересовани страни **платформа за обсъждане на данни за равенство и изкуствен интелект**.

Комисията също така планира да представи **пътна карта за бъдещето на цифровото образование и умения до 2030 г.** като част от [съюза на уменията](#). Предвижда се пътната карта да въведе рамка за грамотност по отношение на изкуствения интелект за началното и средното образование, като засили усилията за борба с дезинформацията и невярната информация чрез обучение по цифрова грамотност, разглежда необходимостта от онлайн безопасност и цифрово благополучие и се бори със стереотипите от ранна възраст.

⁽³⁴⁾ Агенция на ЕС за основните права (FRA), [Предубеждения в алгоритмите — Изкуствен интелект и дискриминация](#), Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г.

Според третото проучване на FRA за ЛГБТИК лесбийките (42 %) и трансжените (64 %) съобщават за най-високи нива на дискриминация съответно по отношение на сексуалната ориентация и джандър идентичността. ЛБТИК+ жените могат да се сблъскат с дискриминация както като жени, така и като ЛБТИК+ лица. Новата стратегия за ЛГБТИК+ ще вземе предвид тази интерсекционална перспектива. Действията и мерките, предложени в предстоящата **Стратегия за равенство между половете за периода 2026—2030 г.**, ще се отнасят за жените и момичетата в цялото им многообразие.

2.2 Овластяване на ЛГБТИК+ чрез заетост и социално приобщаване

Многообразието и приобщаването стимулират иновациите и **укрепват конкурентоспособността на Европа**. Приобщаващите работни места, които подкрепят ЛГБТИК+ лицата, се ползват от по-широки перспективи, креативност и решаване на проблеми. Третото проучване на FRA за ЛГБТИК показва намаляване на общата трудова дискриминация (18 %, с 3 процентни пункта по-малко от 2019 г.), включително при търсене на работа (9 %, с 1 процентен пункт по-малко). Освен това данните сочат, че търсещите работа ценят политиките за многообразие и приобщаване, когато си търсят работа, което подчертава значението на тези политики за привличане и задържане на таланти⁽³⁵⁾.

[Директива за равно третиране в областта на заетостта](#) закрепва в законодателството на ЕС правото на труд без дискриминация и тормоз, основани на сексуална ориентация, наред с други основания. Комисията ще продължи да следи за стриктното прилагане на тази директива и през 2026 г. ще публикува доклад за нейното прилагане. Въз основа на [Проучването относно санкциите за дискриминация](#) Комисията обмисля да предприеме допълнителни стъпки, за да помогне на държавите членки да гарантират, че санкциите, приети в националното законодателство съгласно Директива за равно третиране в областта на заетостта, са ефективни, пропорционални и възпиращи. Пояснението в [Директивата относно прозрачността в заплащането](#), че понятието за дискриминация включва комбинирана дискриминация, ще укрепи правото на равно заплащане, когато основаната на пола дискриминация е утежнена например от дискриминация, основана на сексуална ориентация.

[Европейската мрежа от правни експерти в областта на равенството между половете и недискриминацията](#) възнамерява да публикува и **академичен доклад за съдебната практика на Съда на ЕС, свързана с правата на ЛГБТИК лицата**. В този доклад ще бъде направен анализ на развитието в тази област през последните три десетилетия.

Комисията също така ще продължи да подкрепя председателствата на Съвета и държавите членки с всички възможни средства за постигане на необходимото единодушие по [предложението за Директива за равното третиране](#). Това предложение е градивен елемент за постигане на приоритета на Комисията за изграждане на Съюз на равенство и има за цел да запълни голяма празнина в законодателството на ЕС в областта

⁽³⁵⁾ Вж. [Business case of diversity and inclusion at work](#), Служба за публикации на Европейския съюз, 2025 г.

на недискриминацията. Той ще разшири защитата срещу дискриминация на основата на сексуална ориентация, наред с другото, отвъд сферата на заетостта до области като социалната закрила, образованието и жилищното настаняване.

За да се гарантира, че **органите по въпросите на равенството** могат да допринасят ефективно за прилагането на директивите на ЕС за равенството, Комисията ще осигури правилното и пълно транспониране на директиви [2024/1500](#) и [2024/1499](#). Директивите имат за цел да гарантират независимостта, правомощията и ресурсите на органите по въпросите на равенството, като задължават държавите членки да гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да помогнат на жертвите, и да разширят мандата на органите по въпросите на равнопоставеността, като включат в него и дискриминацията, основана на сексуална ориентация в областта на заетостта. Те също така засилват защитата на жертвите на дискриминация, основана на промяна на пола⁽³⁶⁾, когато такава дискриминация е призната от правото на ЕС. През 2026 г. Комисията ще приеме акт за изпълнение за установяване на показатели за функционирането на органите по въпросите на равенството, включително в борбата с дискриминацията.

В качеството си на „пазител на Договорите“ Комисията ще следи за спазването на правото на ЕС от страна на държавите членки, ще използва всички инструменти, с които разполага, за да защити ценностите на ЕС, и няма да се поколебае да предприеме действия, когато е необходимо, както е правила в миналото. Например през юли 2022 г. Комисията заведе дело срещу Унгария пред Съда на ЕС във връзка с национални правила, които дискриминират лица въз основа на тяхната сексуална ориентация и полова идентичност⁽³⁷⁾. Комисията счете, че тези правила нарушават редица законодателни актове на ЕС, включително правилата на единния пазар, основните права на индивиди, по-специално на ЛГБТИК, и общите ценности, които са в основата на ЕС (член 2 от ДЕС). Шестнадесет държави членки и Европейският парламент встъпиха в производството в подкрепа на Комисията. Генералният адвокат представи [заклучение](#) на 5 юни 2025 г. Към момента на приемане на настоящата стратегия решението на Съда на ЕС все още не е постановено.

В областта на **управлението на многообразието** Комисията потвърждава своя непоколебим ангажимент за насърчаване на многообразието и приобщаването на работното място, особено в момент, когато напредъкът в тази област среща все по-голям отпор. [Данни на ОИСР](#) показват, че компаниите, които активно насърчават многообразието и приобщаването, е по-вероятно да привлекат и задържат таланти, да насърчат иновациите и да постигнат по-добри финансови резултати.

Комисията ще продължи да укрепва усилията, насочени към ЛГБТИК+, в рамките на [Платформата на ЕС хартите на многообразието](#). Платформата ще работи в тясно сътрудничество с експертната група по въпросите на равнопоставеността на ЛГБТИК+,

⁽³⁶⁾ Според определението на [Европейския институт за равенство между половете](#): „Промяна на пола“ е термин, отнасящ се до съвкупност от медицински мерки, които могат, но не е задължително да включват психологически, ендокринологични и хирургически лечения, насочени към привеждане на външния вид на дадено лице в съответствие с неговата джандър идентичност. Този термин е използван в решенията по дело C-423/04, *Richards*, 27.4.2006 г., EU:C:2006 и дело C-117/01, *K.B. / National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health*, 7.1.2004 г., EU:C:2004:7.

⁽³⁷⁾ C-769/22 Комисия/Унгария, *Valeurs de l'Union*.

за да улесни диалога и да предостави насоки, например относно **приобщаващи практики за наемане на работа**. Добрите практики, възникнали в контекста на инициативите за приобщаваща заетост, като например [Пакетът за заетостта на хората с увреждания](#), ще бъдат взети под внимание, включително с оглед насърчаване на интерсекционалните подходи. Комисията приветства [ангажимента](#) за насърчаване на по-приобщаващи работни места, представено от хартите на многообразието⁽³⁸⁾ на Комисията на 29 април 2025 г.

Като дава пример, Комисията ще засили вътрешните усилия за многообразие и приобщаване. За тази цел **Службата за многообразие и приобщаване** ще поддържа редовен диалог със съответните сдружения на персонала и ще свързва ЛГБТИК+ служителите със служби, които предоставят консултации и правна помощ. Тя също така ще насърчава мерки за опростяване на административните процедури за ЛГБТИК+ персонала и ще работи за хармонизиране на признаването на семействата на дъгата във всички институции. Главният доверен съветник ще отговаря за борбата с тормоза. И накрая, Комисията ще продължи да събира данни за равенството чрез редовни проучвания на персонала, за да наблюдава напредъка.

Дискриминацията и липсата на социално приемане допринасят за високите нива на бедност и бездомничество сред ЛГБТИК+ лицата. Според третото проучване на FRA за ЛГБТИК, 38 % от респондентите съобщават, че свързват двата края „с големи трудности“ (в сравнение с 22 % от общото население въз основа на [Европейското проучване на качеството на живот за 2023 г.](#)), а 13 % е трябвало да живеят временно при приятели и роднини. За да разбере по-добре тези предизвикателства, до началото на 2027 г. Комисията ще публикува **проучване на неравенството и дискриминацията в областта на жилищното настаняване** с интерсекционален подход. Констатациите от него ще допринесат за изпълнението на **Европейския план за жилища на достъпни цени** и ще позволят на Комисията да предприеме подходящи действия за насърчаване на безопасни и достъпни жилища без дискриминация, включително в сътрудничество с държавите членки.

За да осигури достъп до основна защита и услуги и да се справи с първопричините за бедността, в началото на 2026 г. Комисията ще стартира първата по рода си **Стратегия на ЕС за борба с бедността**, която има за цел да се справи с многоизмерния характер на бедността и структурните неравенства.

Освен това Комисията ще насърчава социално-икономическата интеграция на маргинализираните общности чрез разходните инструменти на ЕС, като например **Европейския социален фонд плюс** през настоящия програмен период и предложените [планове за национално и регионално партньорство \(НПРП\)](#) след 2028 г. Като част от **Европейската платформа за борба с бездомничеството** Комисията също така ще увеличи усилията си за интегриране на нуждите на уязвимите групи и ще подкрепи

⁽³⁸⁾ Съществуват 27 харти на многообразието — по една за всяка държава членка. Това са организации, базирани в държавите — членки на ЕС, които предоставят подкрепа и популяризират най-добрите практики в областта на управлението на многообразието сред хиляди водещи мултинационални компании, МСП и публични организации.

основаните на доказателства, интегрирани и ориентирани към личността подходи за борба с бездомничеството.

2.3 Осигуряване на равни права през границите

В ЕС ЛГБТИК+ лицата се ползват от равенство по отношение на брака и/или гражданските партньорства в 22 държави членки. Осигуряването на **равностойно признаване на семейните отношения в целия ЕС** укрепва правата, сигурността и благосъстоянието на ЛГБТИК+ семействата, като им позволява да се наслаждават пълноценно на семейния си живот и да участват равноправно в обществото, независимо къде живеят. Въпреки това, поради различията в семейното право на държавите членки, семейните връзки може вече да не се признават в трансгранични ситуации. Според третото проучване на FRA относно ЛГБТИК, 14 % от ЛГБТИК родителите са срещнали трудности при юридическото признаване на родителските им права в друга държава членка.

Законодателството на ЕС за свободното движение, по-специално [Директивата за свободното движение](#), заедно с основните права съгласно Хартата на основните права, защитава правото на всички граждани на ЕС и членовете на техните семейства, включително еднополовите съпрузи и партньори и техните деца, да се движат и пребивават свободно в рамките на ЕС. Комисията се ангажира да гарантира правилното прилагане на правилата на ЕС за свободно движение, основните права и съответните решения на Съда на Европейския съюз (СЕС)⁽³⁹⁾. За тази цел през декември 2023 г. Комисията публикува [Насоки относно правото на свободно движение на гражданите на ЕС и техните семейства](#), които предоставят необходимите разяснения по конкретни въпроси, установени при прилагането на достиженията на правото на ЕС, включително по отношение на семействата на дъгата.

Едновременно с това Комисията ще продължи да повишава осведомеността за тези права, включително чрез **подкрепа за обучението на практикуващите юристи**, особено на съдиите и прокурорите, както и чрез своите комуникационни канали (например [Your Europe](#)). Ако е необходимо, Комисията няма да се поколебае да предприеме съответни допълнителни действия, за да защити тези права.

Макар че материалното семейно право е от компетентността на държавите членки, ЕС може да приема мерки, които имат трансгранични последици. Редица инструменти⁽⁴⁰⁾ вече предвиждат взаимно признаване на съдебни решения относно развод, родителски задължения, издръжка, имуществени режими и наследяване. Тези инструменти се прилагат за всички, независимо от тяхната сексуална ориентация или джендър идентичност, и следователно са напълно приложими за ЛГБТИК+ лицата. Комисията **ще следи и ще налага**, когато е необходимо, прилагането на тези инструменти от страна на

⁽³⁹⁾ Вж. решение от 5 юни 2018 г., C-673/16, *Coman*, EU:C:2018:385; решение от 14 декември 2021 г., C-490/20 *И.М.А.*, EU:C:2021:1008; определение от 24 юни 2022 г., C-2/21, *K.S.*, EU:C:2018:385; решение от 4 октомври 2024 г., дело C-4/23, *Mirin*, EU:C:2024:845, решение от 3 април 2024 г., дело C-713/23, *Wojewoda Mazowiecki*, EU:C:2025:235 и дело C-43/24, *Shipov*.

⁽⁴⁰⁾ Вж. например [Регламент 2019/1111](#) относно брачните дела и делата, свързани с родителската отговорност, [Регламент 4/2009](#) относно задълженията за издръжка, [Регламент 2016/1103](#) относно имуществените режими между съпрузи, [Регламент 2016/1104](#) относно имуществените последици от регистрираните партньорства и [Регламент 650/2012](#) относно наследяването.

държавите членки по отношение на семействата на дъгата в трансгранични ситуации. Комисията също така ще **участва в дискусии с държавите членки**, за да идентифицира всички практически предизвикателства, с които се сблъскват семействата на дъгата в трансгранични ситуации.

Правото на ЕС в областта на свободното движение вече изисква от държавите членки да признаят произхода на дете, установен в друга държава членка, за да могат децата да упражняват правата, произтичащи от правото на ЕС. Комисията ще продължи да подкрепя държавите членки при приемането на предложени [регламент](#) за засилване на защитата на правата на децата в трансгранични ситуации чрез **хармонизиране на правилата на държавите членки в областта на международното частно право относно произхода**. Предложението ще гарантира, че произходът на дете, установен в дадена държава членка, ще бъде признат във всички други държави членки за всички цели, отвъд това, което вече е гарантирано от правото на ЕС относно свободното движение. Преговорите в Съвета по това предложение, за чието приемане се изисква единодушие, продължават.

Изискванията за юридическо признаване на пола се различават значително в отделните държави членки. В редица държави членки са възприети модели на самоопределение, в други се налагат медицински процедури, за които Европейският съд по правата на човека е установил, че могат да нарушават правата на човека⁽⁴¹⁾. Комисията ще **улесни обмена на най-добри практики между държавите членки**, за да подкрепи разработването на процедури за юридическо признаване на пола, основани на самоопределението, които не съдържат възрастови ограничения.

Ключови действия от страна на Европейската комисия:

- ✓ По-нататъшна подкрепа за председателствата на Съвета и държавите членки с всички възможни средства за постигане на необходимото единодушие по предложението от 2008 г. за Директива за равното третиране.
- ✓ Публикуване на доклад относно прилагането на Директивата за равно третиране в областта на заетостта и предоставяне на насоки за приобщаващи практики за наемане на работа в сътрудничество с платформата на ЕС за хартите на многообразието и експертната група по въпросите на равнопоставеността на ЛГБТИК+.
- ✓ Повишаване на осведомеността и насърчаване на обмена на знания за равенството в здравеопазването чрез Платформата за здравна политика на ЕС и Портала за най-добри практики в областта на общественото здравеопазване, като същевременно се използва информация от съответните изследователски проекти по програма „Хоризонт Европа“.
- ✓ Провеждане на проучване относно неравенството и дискриминацията в областта на жилищното настаняване, което да бъде публикувано до началото на 2027 г., и използване на констатациите от него при изпълнението на европейския план за достъпни жилища.
- ✓ Изготвяне на пътна карта до 2030 г. за бъдещето на цифровото образование и умения.
- ✓ По-нататъшна подкрепа за държавите членки при приемането на предложения регламент относно взаимното признаване на произхода между държавите членки.

⁽⁴¹⁾ S.V. срещу Италия, жалба № 55216/08, 11 октомври 2018 г. A.P., Garçon и Nicot / Франция, жалби № 79885/12, 52471/13 и 52596/13, 6 април 2017 г.

3. АНГАЖИРАНЕ

В съответствие с член 21 от ДЕС и чрез [Плана за действие на ЕС в областта на правата на човека и демокрацията](#) и [Насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички права на човека от ЛГБТИ лицата](#) ЕС вече е световен лидер в насърчаването и защитата на правата на ЛГБТИК+ лицата. Постигането на пълно равенство изисква трайна ангажираност и активно участие на всички нива. Тази стратегия отразява решимостта на Комисията да съдейства за **пълното и равноправно упражняване на всички права на човека** от всички в ЕС и по света.

3.1 Засилване на ангажираността в рамките на ЕС

Държавите членки играят жизненоважна роля в утвърждаването на равенството на ЛГБТИК+ по места. Благодарение на стимула от първата стратегия на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК много държави членки вече предприеха стъпки за насърчаване на равенството на ЛГБТИК+ на национално равнище. Комисията сега призовава всички държави членки да приемат **национални планове за действие за равнопоставеност на ЛГБТИК+ до 2027 г.**, в съответствие с [Насоките за стратегии и планове за действие за подобряване на равнопоставеността на ЛГБТИК](#) и придружаващия ги [контролен списък за мониторинг](#)⁽⁴²⁾. За да се насърчат националните мерки за равнопоставеност на ЛГБТИК+ и тяхното прилагане, държавите членки се насърчават също така да назначат **национални координатори** за равнопоставеност на ЛГБТИК+ или да стъпят на основата на съществуващи структури за тази цел.

Комисията ще продължи да подкрепя и наблюдава тези усилия чрез Групата на високо равнище по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието, и по-специално чрез нейната **подгрупа от експерти по въпросите на равнопоставеността на ЛГБТИК+**, чийто мандат ще бъде засилен, така че да бъдат включени представители на държавите кандидатки и да се подобри сътрудничеството с председателствата на Съвета. В контекста на експертната група държавите членки и другите заинтересовани страни ще бъдат поканени да предоставят редовна информация за своите дейности и да разпространяват тази информация, за да повишат видимостта на мерките за равнопоставеност на ЛГБТИК+. Държавите членки ще могат също така да се включат в тематични дейности за разглеждане на конкретни области на политиката, като здравеопазване, образование и изкуствен интелект.

Комисията ще продължи да дава гласност, да изказва признание и да подкрепя местните власти, които се борят за приобщаване, чрез [наградите „Европейски столици на приобщаването и многообразието“](#) както и да насърчава обмена на най-добри практики между победителите, подписалите Хартата на многообразието и организациите на гражданското общество.

⁽⁴²⁾ Европейската комисия също така насърчава държавите —кандидатки за членство в ЕС, и потенциалните кандидатки да следват добрите практики на държавите — членки на ЕС, в тази област.

Комисията също така ще засили сътрудничеството си с **международни експертни групи и мрежи за равнопоставеност на ЛГБТИК+**. Сред тях са Експертният комитет на Съвета на Европа по въпросите на сексуалната ориентация, джендър идентичността, джендър експресията и половите характеристики, чийто мандат започна през 2024 г., и Европейската правителствена мрежа на точките за контакт по въпросите на ЛГБТИ, ръководена от Съвета на Европа.

Здравата демокрация се основава на **отворено, процъфтяващо гражданско пространство**, в което гражданското общество може да функционира свободно и хората могат да изразяват своята идентичност без страх. Въпреки това организациите на гражданското общество на ЛГБТИК+ са изправени пред все по-големи предизвикателства, тъй като способността им да подкрепят своите общности, да се застъпват за правата на човека и да защитават демократичните ценности е подложена на все по-голям натиск.

Предстоящата **Стратегия на ЕС за гражданското общество** ще създаде обща рамка, която ще направлява взаимодействието на Комисията с гражданското общество и подкрепата ѝ за него във всички области на политиката. Тя също така има за цел да подпомогне работата с държавите членки за насърчаване и поддържане на процъфтяващо гражданско пространство в целия ЕС, което включва организации на гражданското общество и защитници на правата на човека, които активно утвърждават и защитават ценностите на ЕС, включително равенството и недискриминацията.

Комисията също така ще насърчи създаването на нов **„Форум за политиката за ЛГБТИК+“** с участието на ЛГБТИК+ организациите на гражданското общество, социалните партньори и академичните среди, който да разглежда възникващите предизвикателства, да оценява напредъка и да гарантира ефективното прилагане на тази стратегия. Това ще даде възможност за структуриран и открит диалог с различни заинтересовани страни, включително редовни дискусии на кръгла маса с европейските представителни организации на ЛГБТИК+.

Младите хора са ключови съюзници в изграждането на приобщаващи и демократични общества. Чрез [диалога на ЕС по въпросите на младежта](#) и **целевите диалози по политиките с младежта, провеждани** с комисарите, Комисията гарантира, че гласовете на младите хора, особено на тези от групите с повишен риск от дискриминация, включително ЛГБТИК+, биват чути в процеса на изготвяне на политики. Този приобщаващ механизъм ще продължи да гарантира отвореност към всички млади хора, за да помогнат за формирането на политиките, включително към тези от общността на ЛГБТИК+.

Комисията ще продължи да подкрепя държавите членки в интегрирането на принципите на равенството в националните реформи и инвестиции чрез съответните разходни инструменти на ЕС, като [Инструмента за техническа подкрепа](#) и [Механизма за възстановяване и устойчивост](#).

Комисията гарантира, че средствата на ЕС се използват справедливо. Тя ще продължи да следи за изпълнението на **„хоризонталното отключващо условие“**⁽⁴³⁾ за ефективното изпълнение и прилагане на Хартата на основните права през периода 2021—2027 г. за всички фондове по [Регламента за общоприложимите разпоредби](#). Тя също така ще прилага преразгледания [Финансов регламент](#), в който подбуждането към

⁽⁴³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

дискриминация, омраза или насилие е изрично посочено като основание за изключване от финансиране от ЕС.

Комисията потвърждава ангажимента си за подкрепа на организациите на гражданското общество на ЛГБТИК+, активизма на ниво обикновени граждани и застъпничеството в контекст, в който финансирането на тези организации все повече се съкращава⁽⁴⁴⁾. Комисията ще продължи да насърчава равенството и недискриминацията в рамките на **следващата многогодишна финансова рамка (МФР)**, по-специално чрез програмата „АгораЕС“. В рамките на „АгораЕС“ Комисията предложи да отпусне 3,6 млрд. евро за **новото направление „Граждани, равенство, права и ценности +“**, което е над два пъти повече от бюджета по настоящата програма „Граждани, равенство, права и ценности“.

Освен това съгласно представеното предложение във всички национални и регионални планове за партньорство ще бъдат заложили строги гаранции, за да се гарантират **зачитането на принципите на правовата държава и ефективното прилагане на Хартата на основните права на ЕС** по време на изпълнението. Те също така ще предотвратят всякаква дискриминация, основана, наред с другото, на джендър и сексуална ориентация, по време на тяхното изготвяне, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка⁽⁴⁵⁾.

Надеждните и съпоставими данни за равнопоставеността са от решаващо значение за разработването и мониторинга на основани на доказателства политики, използващи интерсекционална перспектива. Мандатът на **експертната група по данните за равенството** в рамките на Групата на високо равнище по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието ще бъде подновен. В сътрудничество с FRA тя ще насърчава събирането на данни за равенството, включително данни за предизвикателствата, пред които са изправени ЛГБТИК+ лицата.

Освен това Комисията ще продължи да работи със съответните агенции на ЕС, като Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA), Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) и Европейския институт за равенство между половете (EIGE), за предоставяне на техническа помощ на държавите членки по отношение на данните за равенството, включително целеви данни за интерсекционалната дискриминация. Тя също така ще продължи да работи с националните статистически служби за подобряване на събирането на хармонизирани данни за равенството в рамките на **работната група на Евростат в областта на статистиката относно равенството и недискриминацията**. Въз основа на успеха на [първата Европейска кръгла маса на високо равнище относно данните за равенството](#), която се проведе през 2021 г., Комисията ще организира второ издание, което ще събере

⁽⁴⁴⁾ Вж. например [Holding the Line: Defending LGBTI movements in the 2025 Funding Crisis - Global Philanthropy Project \(Удържане на фронта: Защита на ЛГБТИ движенията в условията на криза на финансирането през 2025 г.\)](#).

⁽⁴⁵⁾ [COM/2025/565 final](#)

ключови заинтересовани страни, за да продължи да насърчава събирането и използването на данни за равенството.

Комисията ще изготви **препоръка** за подобряване на събирането, анализа и използването на данни относно равенството в сътрудничество с държавите членки. По този начин ще се засили подкрепата за държавите членки и другите заинтересовани страни, като се осигурят инструменти в помощ на мониторинга на състоянието на равенството в ЕС и по-доброто интегриране на данните за равенството.

Комисията възнамерява да публикува **ново проучване на Евробарометър за дискриминацията в ЕС** през 2027 г. и приканва FRA да проведе следващата вълна на своето всеобхватно **проучване за ЛГБТИК+**, което ще бъде публикувано през 2029 г.

Комисията остава ангажирана с повишаването на осведомеността за равенството и недискриминацията на ЛГБТИК+. Тя ще започне **комуникационна кампания за Съюз за равенство** за ангажиране на хората в целия ЕС с ценностите на равенството и недискриминацията.

Комисията ще продължи активно да насърчава равнопоставеността на ЛГБТИК+ чрез подходяща подкрепа и участие в срещи, организирани от националните органи и председателствата на Съвета, както и в **ключови публични събития, които служат като крайъгълен камък за общността на ЛГБТИК+**, като Прайд месеца и Международния ден за борба срещу хомофобията, трансфобията и бифобията.

За да превърне равнопоставеността на ЛГБТИК+ в част от всички политики на ЕС, Комисията ще засили сътрудничеството в рамките на своите служби и с другите институции на ЕС. Това ще продължи да бъде подпомагано от **Европейския комисар по въпросите на равенството**, звеното за контакт по въпросите на равенството в кабинетите, Междуведомствената група на Комисията по прилагането на настоящата стратегия и вътрешната **Работна група на Комисията по въпросите на равенството**.

3.2 Поддържане на световна ангажираност в подкрепа на правата на човека на ЛГБТИК+ лицата

ЕС остава ангажиран с насърчаването на **правата на ЛГБТИК+ лицата в международен план**. Правата на ЛГБТИК+ лицата са защитени съгласно съществуващото международно право в областта на правата на човека, но въпреки това в много части на света ЛГБТИК+ лицата се сблъскват със сериозни нарушения на правата на човека, включително преследване, лишаване от свобода или дори смъртно наказание⁽⁴⁶⁾, само защото са себе си. Все по-често защитниците на правата на човека и техният живот са изложени на риск, докато работят за постигането на равнопоставеност на ЛГБТИК+.

На многостранно равнище ЕС ще работи за изграждане на регионални и глобални съюзи за насърчаване на равенството, включително в **Обединените нации, ОССЕ и Съвета на Европа**. Той ще продължи да участва в основната група на ООН за ЛГБТИ и ще продължи да работи с механизмите на ООН в областта на правата на човека, включително с независимия експерт на ООН по въпросите на защитата срещу насилие и дискриминация, основани на сексуална ориентация и полова идентичност.

ЕС ще продължи да участва в анализа на чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, насочени срещу ЛГБТИК+ общността, и ще допринася активно за предотвратяването и реагирането на такива атаки на различни нива и в различни региони по света.

На двустранна основа ЕС ще активизира усилията си за борба с многобройните и пресичащи се форми на дискриминация, включително тези, основани на сексуална ориентация и джендър идентичност. ЕС също така ще засили действията си за предотвратяване, осъждане и борба с всички форми на дискриминация и тормоз срещу ЛГБТИ лицата, както и с насилието и омразата, основани на ЛГБТИ фобия. ЕС ще продължи активно да осъжда и да се бори с дискриминационните закони, политики и практики, като се съсредоточи върху застъпничеството за глобално **декриминализиране на еднополовите отношения по взаимно съгласие**.

Делегациите на ЕС ще бъдат инструктирани да продължат да следят отблизо развитието на ситуацията и да се ангажират с дипломатически контакти, когато се предлагат рестриктивни закони. ЕС ще продължи да защитава правата на ЛГБТИК+ лицата и в

⁽⁴⁶⁾ Според [Общата програма на ООН срещу ХИВ/СПИН \(UNAIDS\)](#) 67 държави са криминализирали еднополовите връзки, като 10 от тях налагат смъртно наказание (2023 г.).

рамките на политическите си диалози относно правата на човека. Равнопоставеността на ЛГБТИК+ ще остане във фокуса на вниманието и при взаимодействието на ЕС с държавите, които се ползват от търговски преференции по [Общата схема от преференции](#) и [схемата „Всичко освен оръжие“](#).

В своите **мисии за наблюдение на избори** ЕС ще продължи да разглежда случаите на реч на омразата и подстрекателски език, включително когато те са насочени срещу ЛГБТИК+ лица, както и представянето на стереотипи в медийното отразяване. ЕС ще разгледа и мерките, предприети от съответните органи за улесняване на участието на малцинствените групи, включително ЛГБТИК+, в изборния процес и за борба с дискриминацията срещу тях.

Освен това ЕС ще продължи да гарантира, че **хуманитарната помощ** и мерките за закрила отговарят на специфичните нужди на уязвимите ЛГБТИК+ лица в съответствие с основните хуманитарни принципи, като безпристрастност и недискриминация. Предотвратяването, ограничаването и реагирането на основаното на пола насилие, включително сексуалното насилие, свързано с конфликти, са ключов приоритет за ЕС като хуманитарен донор.

По отношение на **страните кандидатки и потенциалните кандидатки**, в съответствие с преразгледаната методология за разширяване от 2020 г., ЕС ще продължи да отстоява правата на ЛГБТИК+ лицата, включително като част от преговорите за присъединяване и свързаните с тях споразумения за асоцииране. В рамките на годишния пакет на Комисията относно разширяването ще продължи да се оценява положението с правата на човека на ЛГБТИК+ лицата в страните кандидатки и потенциалните кандидатки.

По-специално Комисията ще следи за спазването на законодателството на ЕС и съответната съдебна практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека, ще отправя препоръки и ще подкрепя мерки за гарантиране на равнопоставеността на ЛГБТИК+ лицата и за борба с насилието, омразата и дискриминацията. Освен това Комисията ще продължи да насърчава правата на ЛГБТИК+ лицата в **своите политически дискусии и дискусии за правата на човека със съседните на ЕС държави**.

За да подкрепи защитниците на правата на човека, Комисията ще продължи да предоставя насоки за обработката на заявления за визи от защитници на правата на човека чрез [Наръчника за визовия кодекс на ЕС](#). Наръчникът беше преработен през юни 2024 г. с актуализирани насоки и примери, включително за защитниците на правата на човека на ЛГБТИК+. Делегациите на ЕС по света също така ще продължат да прилагат [Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека](#). Специфична подкрепа се предоставя и чрез [Механизма на ЕС за защитниците на правата на човека](#) чрез спешни безвъзмездни средства, помощ за преместване, изграждане на капацитет и обучение за защитници на правата на човека в риск.

И накрая, за да защити правата на ЛГБТИК+ лицата, Комисията ще прилага подход, основан на правата на човека, заедно с анализ по въпросите на джендъра и неравенството, към всички действия, финансирани чрез финансовите инструменти на ЕС, като **Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП)** и **Инструмента за**

съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС), включително по тематичните програми на ИССРМС относно правата на човека и демокрацията и гражданското общество. Тези програми също така ще продължат да предоставят финансова подкрепа на организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека на ЛГБТИК+. Те трябва да бъдат последвани от предложени [инструмент „Глобална Европа“](#), за който в момента е в ход законодателен процес, за следващата многогодишна финансова рамка.

Ключови действия от страна на Европейската комисия:

- ✓ Осигуряване на финансиране чрез съответните разходни инструменти на ЕС за подкрепа на проекти и организации, които отстояват правата на ЛГБТИК+ лицата и се борят с дискриминацията.
- ✓ Създаване през 2026 г. на нов „Форум за политиката за ЛГБТИК+“ с участието на организации на гражданското общество на ЛГБТИК+, социалните партньори и академичните среди.
- ✓ Започване в началото на 2027 г. на комуникационна кампания относно Съюза на равенство за ангажиране на хората в целия ЕС с равенството и недискриминацията.
- ✓ Изготвяне на препоръка относно данните за равенството, допълнена с публикуването на ново издание на проучването на Евробарометър за дискриминацията в ЕС през 2027 г.
- ✓ Изпълнение на действия за насърчаване и защита на пълното и равнопоставено упражняване на всички права на човека от ЛГБТИК+ лицата по света, както на многостранно, така и на двустранно равнище, включително застъпничество за глобално декриминализиране на еднopolовите отношения по взаимно съгласие.
- ✓ Подкрепа за приважването на страните кандидатки и потенциалните кандидатки в съответствие с приложимото законодателство на ЕС и съдебната практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия потвърждава визията за Европейски съюз, в който **ЛГБТИК+ лицата са свободни да бъдат себе си и да обичат**. ЕС и неговите държави членки постигнаха значителен напредък в изграждането на **Съюз на равенство**. Все още обаче може да се постигне много за едно наистина равнопоставено и свободно от дискриминация и омраза общество за всички.

Стъпвайки на стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г., настоящата подновена стратегия **продължава усилията на ЕС за насърчаване на равнопоставеността на ЛГБТИК+** и запазва фокуса върху приоритетните области, както и върху интегрирането на равнопоставеността на ЛГБТИК+ във всички политики, като се прилага интерсекционален подход. Постигането на равенство е не само жизненоважно за една устойчива демокрация и сплотено общество, но и **от основно значение за насърчаване на процъфтяващи и конкурентоспособни икономики** в цяла Европа.

Утвърждаването на равенството и недискриминацията в ЕС е **споделена отговорност**, която изисква съвместни усилия на всички равнища. Институциите и агенциите на ЕС, държавите членки, включително техните регионални и местни власти, органите по

въпросите на равенството, социалните партньори, предприятията, гражданското общество и отделните лица трябва да продължат и да засилят ангажимента си за постигане на целите на настоящата подновена стратегия. **Съюзниците** — хора, които не се идентифицират непременно като ЛГБТИК+, но активно се застъпват за равнопоставеността на ЛГБТИК+ , играят критично важна роля чрез застъпничество, открита позиция и активна подкрепа за равнопоставеността на ЛГБТИК+ в ежедневието си, помагайки за превръщането на споделените ценности в осезаема реалност.

Комисията приканва **Европейския парламент и Съвета** да подновят ангажимента си и да подкрепят изпълнението на настоящата стратегия. Освен това Комисията призовава Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет да предоставят общ форум на местните и регионалните власти, социалните партньори и гражданското общество за обсъждане на начините за постигане на напредък към равнопоставеност на ЛГБТИК+ за всички.

Комисията ще следи редовно изпълнението на мерките, представени в настоящата стратегия, и ще представи **средносрочен преглед** през 2028 г.